

Anders Wejryd: Är vi beredda?

När vi ser klimatförändringarna, finns det då fortfarande hopp om att säkra kommande generationers möjligheter att leva drägliga liv på vår planet? Själva naturen, basen för att vi kan leva, har börjat svikta. Att bara fortsätta är enligt de flesta kalkyler omöjligt i längden. Genom vår kreativitet och vår kunskap har vi utvecklat levnadssätt som utarmar ekosystemen och hotar människors överlevnad.

Vi har att finna våra roller tillsammans med andra krafter som delar samma mål, skriver Anders Wejryd om arbetet för hållbar utveckling

"Du skall älska Herren, din Gud, av hela ditt hjärta och med hela din själ och med hela din kraft och med hela ditt förstånd, och din nästa som dig själv." Luk 10:27

Det citatet använder vi oftast individualistiskt. Det ger dock grund också för ansvar och samexistens i samhället och världen. Vi måste förändra sättet att leva emot ett mer hållbart. Det är inte bara ett tekniskt vägval eller ett politiskt beslut, det är i mycket hög grad en fråga om hur vi ser på livet, vad som är viktigt i livet, var vi kommer ifrån, vart vi är på väg och om det finns skäl att hoppas. Det är kort sagt teologi.

Om vi kristna avsäger oss vårt ansvar för skapelsen, ansvaret att vara goda förvaltare av det Gud ger oss – överger vi då inte också Gud? Om inte vi är beredda till uppoffringar – trivialiserar vi då inte Jesus offergärning?

Sammanhang genom Skaparen

I tron på Skaparen grundar vi övertygelsen om att allting hör ihop och att ingen kan dra sig undan ansvar för det som Gud har skapat. Samhällets skeenden och jordens framtid är en grundläggande angelägenhet för oss som kristna och som kyrka. Gud kommer till oss genom det skapade. Jordens resurser får bära det mysterium som ryms i vår relation till Gud. Dopets vatten renar och ger nytt liv. Måltiden av bröd och vin är gåvor av jordens frukt och människors arbete, och rymmer Gud.

"Tämja", "behärska" och "bemästra" är härskarord som har använts i förhållande till naturen eller skapelsen. Är det så att kristendom - och kanske också de två andra abrahamitiska traditionerna, judendom och islam - bär på något som vantolkats och som legitimerar distansering till den omgivande tillvarons grundläggande villkor och begränsningar? Det kanske har behövts för att i vissa lägen förändra livsförhållanden, men inte när det möjligas gränser överskrids!

Att ta vår roll på allvar

Att värna skapelsen och människan är vårt ansvar, men samtidigt inget unikt kyrkligt eller kristet. Vi har att finna våra roller tillsammans med krafter som delar samma mål. Att skapa och anta en handlingsplan för hållbar utveckling – i församlingen eller var i kyrkan man än befinner sig – är att ta rollen på allvar. Det är att ta ansvar genom att ta ställning och gå till handling.

Det är att ta ansvar genom att börja en process, där vi tillsammans reflekterar och vinner nya erfarenheter om vad det kan innebära att älska Gud över allting och sin nästa som sig själv. Är det att engagera sig för den utsatta skapelsen? Är det att minska sin konsumtion av naturresurskrävande varor? Är det att minska utsläpp av växthusgaser och att bistå dem som drabbas av ett ändrat klimat? Är det att ge annat liv utrymme utan att det är "nyttigt" för människan?

Ytterst en fråga om att älska Gud

Den klimatförändring som nu drabbar skapelsen kräver förändring. Förändringarna gäller särskilt ny klimatsäker teknologi, politisk handlingskraft och förändring av livsmönster. Det som människor i kyrkan ska bidra med i denna process handlar just om tolkning av livet, meningsfrågor, livsmönster och livsmod. Gudstron inger hopp till oss som nu måste möta den globala klimatförändringen. Tron skall stärka oss så att våra åtgärder blir av och bidrar till att skapa en rättvisare värld.

Vi måste ställa de svåra frågorna till oss själva – de som handlar om mitt individuella och vårt kollektiva ansvar. Ytterst handlar det om att älska Gud vilket också innebär att älska den värld som Gud skapat. Är vi beredda och vill vi anta den utmaningen?

Uppsala i juni 2008

Anders Wejryd, Ärkebiskop